

Практикалық жұмыс №11

Тақырыбы: HyperCam, Adobe Premiere Pro, Windows Movie Maker және т.б. бағдарламаларын пайдалана отырып бейне-файлдарды жасау.

Мақсаты: Windows Movie Maker бағдарламасын пайдалана отырып бейне-файлдарды жасау принциптерін оқып үйрену.

Windows Movie Maker – бұл мультимедиялық роликтер құруға және оларды редакциялауға арналған Microsoft Windows операциялық жүйелер жиынтығы тобына кіретін тегін бағдарлама.

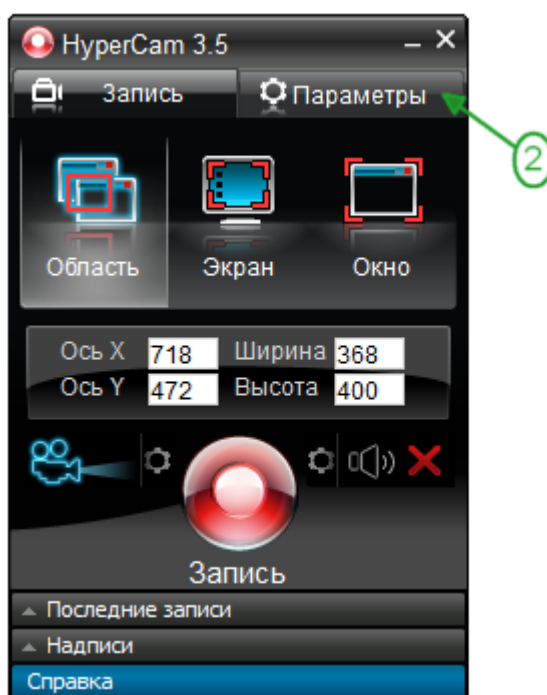
Осы бағдарламаның көмегімен үйдегі ДК-де тікелейфильмдеркұруға, құрастыру және оларды көрсетуге болады. Бағдарлама арнайы әсерлер (эффект), дикторлық мәтін және музыка қосуға мүмкіндік береді. Фильмдерді құрап болған соң Сіз оны компакт-дискіге жазып ала аласыз. Сондай-ақ оны электрондық пошта арқылы таныстарыңызға жібере аласыз немесе Интернетке жүктей аласыз.

Бұл бағдарлама пайдалануда өте қарапайым, бірінші кезекте ол әуесқойлық фильмдер құруға арналған. Әрине, Windows Movie Maker бағдарламасы видеоредактор ретінде әлсіз, бірақ слайдшоу жасауда өте жоғары деңгейде.

Кейде өзіңнің жұмыс үстеліңнен жазбалар көшіріп алған кезде, жазбалардың сапасы төмен болып жатады. Сол кезде барынша сапалы фото суреттер болу үшін қандай бағдарламаны пайдалану керек және қандай параметрлер таңдау керек деген сұрақ туындайды. Бұл тапсырманы жұмыс үстелінің іс-қимыл жазбасы құралы HyperCam 3 орындай алады. Видео бейнелердің сапасы таңдалған декодер (видео компрессор), битрейт және айқындығы мен басқа да кейбір параметрлерінен байланысты. Нұсқаулықтың келесі қадамдарын орындаңыз:

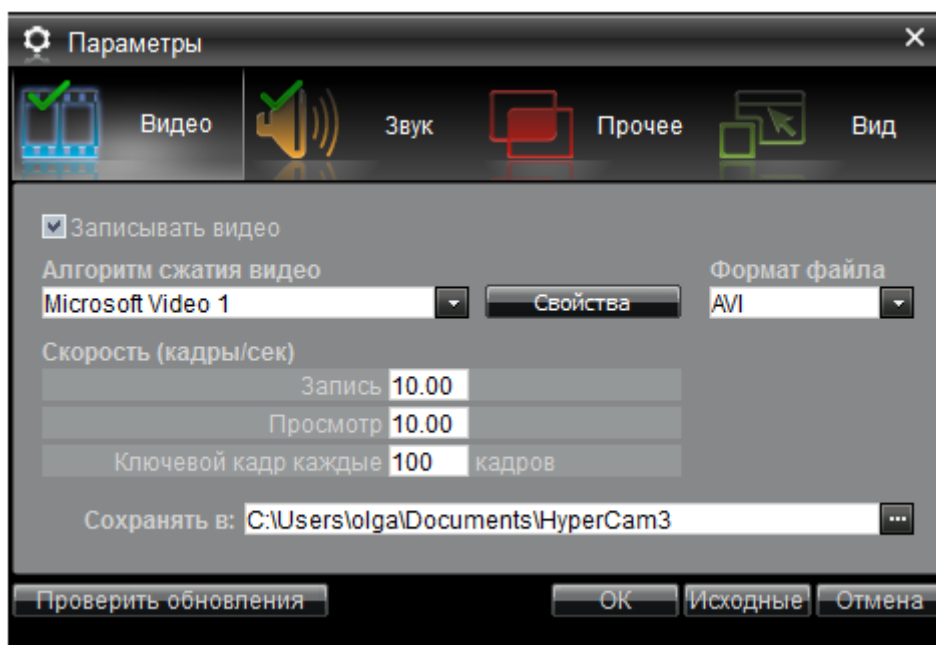
1) Жұмыс үстеліндегі HyperCam 3 белгісін екі рет басу арқылы немесе **Пуск -> Все программы -> HyperCam 3 -> HyperCam 3** қадамдарын орындау арқылы *бағдарламаны ашамыз*. Бағдарламаның басты терезесі ашылады.

2) HyperCam параметрлерін өзгерту үшін **"Параметры"** кнопоксын басыңыз.

1-сурет – HyperCam негізгі терезесі

3) "Видео" кірістіруін көресіз. Мұнда параметрлер үшін арнайы мәндерді таңдай аласыз

2 - сурет – Параметр терезесі

4) Жоғары сапалы бейне жазбаларды алу үшін келесі өзгертулер жасау ұсынылады:

- **Алгоритма сжатия видео ретінде WMVideo9 Encoder DMO** немесе **Xvid** таңдаңыз

Ескерту: Жазбаның кішкентай көлемде болуы үшін **MSScreen 9 Encoder DMO** бейне компрессорын таңдай аласыз. Бірақ мұндай жағдайда төмен сапалы жазба болады.

Файл өлшемі **битрейт** мәнінен де байланысты. Сондықтан кішкентай көлемді жазба алу үшін битрейт мәнін өзгертіп көріңіз. Бірақ бұл кезде де төмен сапалы жазба болады. Сондай-ақ жазба ауданының көлемі алынған файл көлеміне байланысты.

- Энкодердің "Свойства" кнопкасын басу арқылы, сіз кодтау режимін және оның қасиеттерін таңдай аласыз. Мұнда өзгертулер енгізбей қалдырамыз (тұрақты битрейті әдепкі мәнімен)

"Битрейт", "Качество (Чёткость)" және "Сложность энкодера" параметрлерінің шамаларын жоғарлату арқылы алған жазбаның сапасын жақсарты аласыз.

Битрейт мәнін жоғары болған сайын сапалы жазба және үлкен өлшемді файл аласыз. Сондықтан битрейтке жоғары мән берсек үлкен файл алатыныңызды ұмытпаңыз.

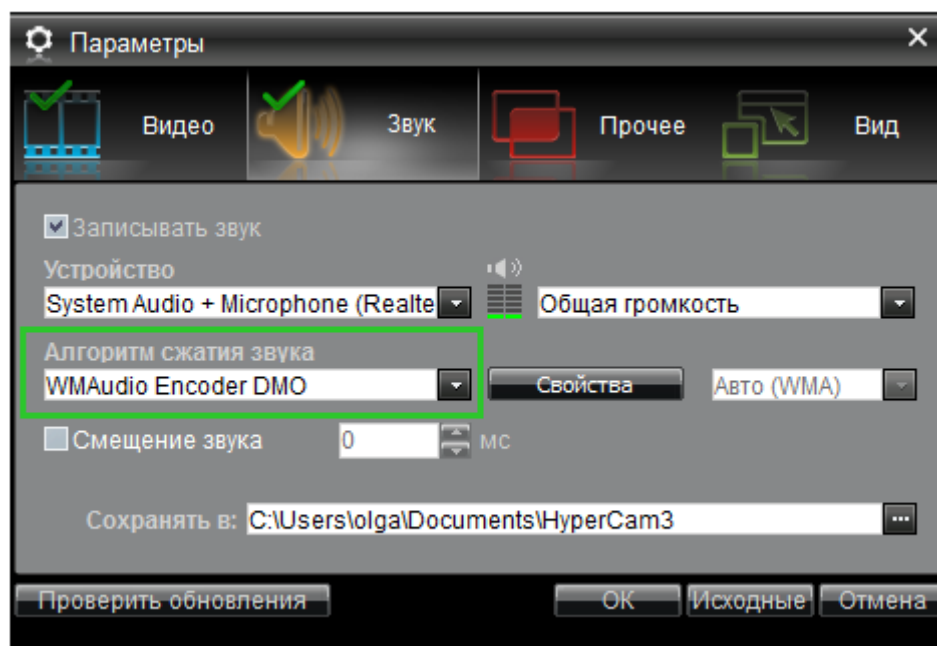
"Качество (Чёткость)" мәнін 100-ге дейін өзгерте аласыз.

"Сложность энкодера" параметріне "5" мәнін таңдай аласыз. Бұл жағдайда сапасы жоғары болады, бірақ ол параметр компьютер өнімділігіне байланысты. Параметріне үлкен мән берген сайын, сіздің компьютеріңіздің өнімділігі жоғары болу керек. Сондықтан сіздің компьютеріңіздің қуаты орташа болса "1" параметрін қалдырыңыз, өйткені энкодер күрделілігінің жоғарғы мәні компьютердің кідіруіне (зависание) әкеп соғады. "5" мәні жоғары өнімді компьютерлер үшін.

- "Скорость (кадры/сек)" облысындағы "Запись" және "Просмотр" жолдары үшін секундына 23.97 және 30 аралығында кадрлар енгізу керек. Оңтайлы шама - секундына 25 кадр.

Дыбыс орнату үшін келесі өзгерістерді еңгізіңіз:

5) Дыбысты қысу үшін **"WMAudio Encoder DMO"** энкодерін таңдаңыз.

3 – сурет – Дыбысты баптау

6) Дыбыстың сапалы болуы үшін **"Битрейт"** және **"Разрядность"** параметрлерінің максималды шамаларын таңдау керек.

Битрейт дегеніміз уақыт бірлігіне өңделетін немесе жіберілетін биттер саны (әдетте 1 секунд). Сондықтан бұл параметр жоғарылағанда алынған жазбаның өлшемі өсуі мүмкін. Битрейт Разрядностьқа қарағанда маңызды параметр болып табылады. Сондықтан жазбаның сапасы жақсы болуы үшін битрейттің максималды мәнін қою керек.

Разрядность дегеніміз дыбыстың тереңдігі, әрбір кадр үшін берілетін мәліметтер саны. Разрядтылық мәні үлкен болған сайын, сапалы жазба ала аласыз.

"Битрейт" және **"Разрядность"** параметрлері мәндерін көтергенде файл өлшемі де жоғарылайды.

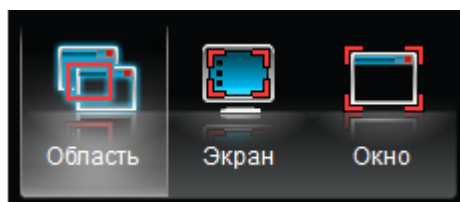
Бұл параметрлер мәндерін таңдау үшін **Звук** қойындысындағы **Свойства** кнопкасын басамыз.

7) Жазба үшін қолданғыңыз келетін құрылғыны таңдаңыз.

Егер жүйелік дыбыс (әдетте колонкадан баратын) қана жазғыңыз келсе, **"Устройство"** ашылмалы тізімінен **"System audio"** таңдаңыз. Егер жүйелік дыбыс пен микрофоннан түсіндірме жазғыңыз келсе - **"System audio + Microphone"**. Егер тек микрофоннан бартын дыбыс жазғыңыз келсе - **"Microphone"** таңдаймыз.

7) Өзгертулерді сақтау үшін **ОК** кнопкасын басаып, **"Параметры"** терезесін жабасыз.

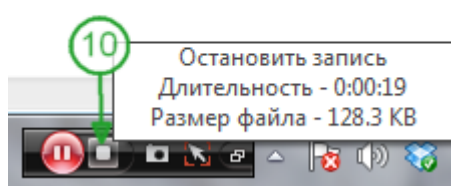
8) Жазба үшін аймақты таңдаңыз (**Регион**, **Окно** немесе **Экран** режимдерін пайдаланып).

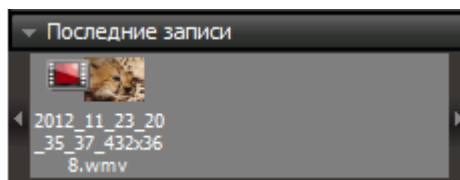
4 – сурет – Түсіру терезесі

9) Жұмыс үстелінде сіздің іс-әрекетіңізді жазуды бастау үшін "**Запись**" кнопкасын немесе **F2** клавишасын басыңыз.

10) Жазбаны тоқтату үшін "**Стоп**" кнопкасын немесе **F2** клавишасын басыңыз.

Сіздің жазбаңыз HyperCam-нің "Последние записи" терезесінде пайда болады. Енді сіз оны "**Обзор**" кнопкасын басу арқылы аша аласыз және HyperCam Media Editor –да "Редактировать" кнопкасы арқылы өзгертулер еңгізе аласыз.

Нұсқа №	Тапсырма нұсқалары:
1.	Word редакторында титулдық парақ жасаудың видеосын түсіріңіз.
2.	Web парақ жасауда кесте құру видеосын түсіріңіз.
3.	Web парақ жасауда фонға сурет қою видеосын түсіріңіз.
4.	Word редакторында кесте құрып формула қою видеосын түсіріңіз.
5.	Word редакторында сызба салу видеосын түсіріңіз.
6.	Word редакторында диаграмма құру видеосын түсіріңіз.
7.	Excel редакторында 1-тапсырма орындалуының видеосын түсіріңіз.
8.	Excel редакторында 2-тапсырма орындалуының видеосын түсіріңіз.
9.	Excel редакторында 3-тапсырма орындалуының видеосын түсіріңіз.
10.	Excel редакторында 4-тапсырма орындалуының видеосын түсіріңіз.

	түсіріңіз.
11.	Access-те кесте құру видеосын түсіріңіз.
12.	Access-те сұраныс құру видеосын түсіріңіз.
13.	Access-те форма құру видеосын түсіріңіз.
14.	Access-те есеп беру құру видеосын түсіріңіз.
15.	Access-те кестелер арасында байланыс құру видеосын түсіріңіз.
16.	Web парақ фондық түс пен шрифт түсін беру видеосын түсіріңіз.
17.	Web парақ құруда шрифттермен, абзацпен жұмыс жасауды түсіріңіз.
18.	Web парақ жасауда кесте құру (кестені % сипаттаңыз) видеосын түсіріңіз.
19.	Web парақ жасауда сурет қою(оң жаққа, сол жаққа, центрге) видеосын түсіріңіз.
20.	Total Commander бағдарламасында архивация жасау видеосын түсіріңіз.

Бақылау сұрақтары:

1. Видео файлдар қандай форматтарға ие болады?
2. HyperCam бағдарламасының ерекшеліктері және қандай басқа бағдарламалар білесіз?
3. Суретті импорттау деген не?
4. Экран өлшемін қалай өзгертуге болады?
5. Windows Movie Maker бағдарламасының мүмкіндіктері.
6. Windows Movie Maker-де суретті қалай қоямыз?

Есеп мазмұны

1. Жұмыстың мақсаты.
2. Тапсырманы орындау кезінде пайдаланған амалдар мен құралдарды сипаттау.
3. Қорытынды.
4. Бақылау сұрақтарына жауап беру.